

DOMOVINA

Uredništvo

je za Schillerjevi cesti št. 3. — Dopolnje blagovolite fran-
kiral, rokopisi se ne vračajo.

Izkušaja trikrat na teden, vsak ponedeljek, srede in petek ter velja za
Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krome. Za Ameriko
in druge delele toliko več, kolikor znaša poština. Namreč: Na leto 17 kron.
pol leta 8 kron 50 vin. Naslojna se pošilja upravitelju. plačuje se vnaprej.

Za tiskarce

se plačuje od vsake petti-vrste po 20 vinarjev za vsa-
kokrat: za večje inšerate in mnogokratno inseriranje
maten popust.

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

V samopomoči je rešitev.

Had bo kaj danes kmet za svoj obstanek. Po pravici toži o sedanjih slabih razmerah in si želi nekdanje čase nazaj, ko mu še ni bilo treba toliko davkov, toliko različnih priklad plačevati.

Potrebe občine, dežele in države rastejo od leta do leta, s tem tudi davki in doliade, kateri niso s kmetiskimi dohodki še v nikakem pravem razmerju več. Vrha vsega tega treba se pomisliti, da postajajo industrijski izdelki: kmeti-
sko orodje, obleka, pa tudi razna ži-
vila, katera si moramo iz tujine ku-
porati, čedalje dražja, dočim padajo
cene domačega šita, ali pa ostanjejo v
najboljsem slučaju vedno na isti višini;
mende poljskih delavcev vlad splošne
dražjine in naraščanje industrije v
mestih in trgih rastejo, zato treba
kmeta misliti, kako se boče ohranil v
boju za obstanek.

To je težko a važno vprašanje,
kateremu bodo morali posvetiti po-
slanci vsa svoja poznanost.

A ne samo vlada in poslanci —
tudi mi sami se moramo baviti z večjo
resnostjo z gospodarskim vprašanjem v
vsaj njegovi obojnosti. Pred vsem
moramo posvetiti združnitvu posebno
skrb in pozornost.

Vsak posamičnik je slab in ubor
in se ne more uspešno boriti niti proti
industrijscem niti proti veletržcem, ki
si prizadevajo izkoristiti njegovo go-
spodarsko slabost. Če se pa ti gospo-
darško slabi posamičniki združijo v
strokovne zdruge, če stopijo v mo-
godnih zvezah pod zavednim in smot-
nim vodstvom v gospodarski boj,

zadobi ves ta boj naenkrat čisto drugo
lice — potem ne stoji več posamičen,
ubog kmetič nasproti bogatemu indus-
trijsalcu in trgovcu — ampak močna
zadruga — nasproti močnemu tovar-
narju — trgovec pade naenkrat zopet
na svoje mesto kot posredovalec med
prodcemtom in konsumentom — in
vprašanje o cenah in tržnih pogojih
dobi čisto drugo lice.

Idejo združnitva treba širiti med
kmeti ter je tako usposobiti za to novo
gospodarsko obliko, katera je v da-
nšnjih dobi najverjetnejše sredstvo
ublaščiti težko krizo, v kateri živi naš
kmetijski stan.

Na nekaj bi rad opomnil naše
kmetijske občine. Naši kmetje so veči-
noma še vsi zavarovani proti ognju,
ne Bog ve za kako veliko vsooto, a
nekaj je vendar. Ali bi se ne mogli
občini združiti in si osnovati
domačo zavarovalnico. — Kar
pomnim, je bil v naši občini Pučenec
v 50 letih le štirikrat ogenj. Kaj se
torej po nepotrebnem zmozi denarja v
nemške zavarovalnice. Te pa so tudi
tako, da vso najmanjšo reč, ali bolje
rečeno, vsak odgan hloč kar najvišje
cenijo in od zavarovane vsote odštejejo.
Vedeli bi radi, kaj pomaga tak hloč
ubogemu kmetu, s tem si pač ne more
pomagati. Zmanjšana vsota, ki se mu
odšteje, mu komaj zadostuje za prvo
silu, za nadalje mora skoraj beračiti.
Imamo vsaj pri nas je tako, v okolici
kar tri polarne brambe (hardelke, lo-
piko in ormoško nemiko) in tako ni
skoraj mogoče, da bi se ogenj razširil
in uničil več hiš. Ali bi torej ne bilo
bolje, da bi si občine same osnovali
zavarovalnice. Kmetje bi si sami cenili

hišno vrednost in temu primerno bi
tudi morali plačevati letno zavaroval-
nino. Glavnica bi, recimo vsako leto
pomnožena za najmanj 800 K. v ne-
katerih letih narasla na ogromno vsoto.
Občina bi bila valed tega čez nekoliko
let zmožna podpirati naša domača
kulturna podjetja. Pred 6 leti smo si
ustanovili šolo in zaradi tega moramo
plačevati ogromen davek do 60 ali 65%,
in to celih 40 let, preden bo šola iz-
plačana. Ako pa občina razpolaga z
večjo glavnico, bi lahko rume
izplačala svoje podjetje in

zmožna sama ustanoviti vsaj en vazen
kulturni faktor, kajti le na tak način
je mogoča blaginja in sreča naroda.
Preu vsem pa je potrebna slova
občanov; osebnosti in osebna
sopravštva morajo v stran, le
pogled na našo blaginjo in srečo nas
mora držati k skupnemu delu. Nespota,
katera nam je že tolikokrat škodovala
in nam še škodi, bi se seveda tudi
takaj maščevala in grozi naslednji bi
gotovo ne izostali. Le poglejmo občino
središču. Koliko važnih kulturnih po-
djetij si je ustvarila v malo letih. Usta-
novila si je zadržno mlekarstvo, ob-
činski parni mlin, občinsko parno mla-
tilnico, občinsko žago, si postavila
krasno šolsko poslopje in si tudi po-
skrbelo zadržno bikarno. Po pravici
trdimo, da je središka občina ena naj-
bolj naprednih na Slovenskem Štajer-
skem. Pomenujmo je, kaj se nam
sredstva takorekoč ponujajo sama, in
stoteren sad ne bo izostal.

Paščenca.

Politični pregled.

Domače dežele.

Razprave o skupnem jugoslovans-
kem klubu citamo sedaj skoro v vseh
slovenskih in hrvaških listih. Po teh
razpravah soditi so dalmatinski in
istriški poslanci odločno zato, da se
osnaje skupen jugoslovanski klub, iz
kateroga ne sme biti izključen noben
slovenski pa tudi noben srbski posla-
nec, kakor bi to želel dr. Šusteršič.
Če se čelne stranke združijo na Du-
naju v en sam klub, zakaj bi se jugo-
slovanske ne moge? Ako bi dr. Šu-
steršič in njegovi ostri somišljeniki tega
ne uprvedeli in ne hoteli priznati,
potem osnujejo hrvaški in srbski po-
slanci svoj poseben klub. Hrvatje sta-
vijo nade v dr. Rybasa, da se njemu
posreči ublaščiti nasprotja, ki se stavijo
sedaj proti skupnemu klubu jugoslo-
vanskih poslancev. Najbližja prihod-
nost nam dokaže, kaj je o tem važ-
nem vprašanju akrenil — dr. Šuster-
šič. To vprašanje je sedaj odvisno
edino le od njega — in pokazalo se
bode, kdo je v njem močnejši — po-
litik ali nečimarnost.

O skupnem češkem klubu so bila
preteklo sredo posvetovanja odbora,
kateremu je bila poverjena naloga
ustaviti pravila, ali vsaj načela, po
katerih naj bi se sestavila pravila
skupnega kluba. Pokazalo se je, da je
to težka naloga. Zastopali sta se v
glavnem dve načeli: skupni klub naj
bode klub posamičnih poslancev, kar
bi odgovarjalo stremljenju po tosonji
enoti; skupni klub naj bode zveza po-

LISTEK.

Kako se je Mojzes združil z Valtom Kuternogom.

Poljski opsal Valterj Lesinski.
(Dolje.)

„Aj, vaj! nemara je v vredi svinja
s praci?“ zakriči ter pobogna s prsti
po mizi.

A trdi Valerij se je dal še dolgo
prostiti predno je razvezal vrečo ter
pokaži šid, kaj se je nahajalo v njej.

Mojzes se je prijel za glavo ter
kakor blazen bil cmokati z jezikom.

„Aj, vaj grojse, grojse čudeži!“

Ko se je po prvem začudenja ne-
koliko shrubil, jel je popravič Val-
terija, kje je našel taklen čudež in
kaj namerava početi z njim?

„Na, veste li, koliko vam dam za
to?“ reče ter ob enem pometka na
Valterija.

„A, šga!“ odvrne Valerij ter zmo-
vič zaveže vrečo. „To je za mojega

gospodarja, ne pa za te, šid!“

„Na, pa bodi tako! Vsekako pa
povejda skupaj k jasno velmožnemu
gospodu!“ zakliče šid ter je bil ma-
homa pripravljen za pot.

„A čemu si mi ti?“ omeni Va-
lerij, „ali si mar misliš, da brez tebe
ne znam poti na dvor?“

Žid nevičarno pokima z glavo.

„Aj, Valerij, Valerij!“ zakliče, „Vi
ste vendar tako premeten, vaša pamet
je silna teleta, kako hočete opraviti
to ondi brez mene, brez najemnika?“

Ná, a kaj hočete ondi početi vi?“
vpraša ga Valerij.

„Valerij, ne bodite vendar taklen!
Jaz pojdem s vami k jasnovelmožnemu
gospodu, jaz mu hočem povedati, da eva
midva oba vjela ta plen, jaz mu hočem
pokažati in potem se bova s tem, kar
dohva, pošteno delila.“

Valerij ga gloda ter se mu smeji
v oči.

„Kaj, mar si prišel ob pamet, šid?“
zakliče naposled. „Ptiš! Jaz bi se imel
s teboj deliti, Bog si ga vedi, čemu?“

Ali mar hočem svojega gospodarja
ogoljufati, ali ga odreti? Evo, zado-
voljen bom, ko mu napravim veselje
in ako mi da nekaj dar, pa se zgodi
to in ljubavi.“

Toda Mojzes ni ni dal končati.

„Kaj vi govorite, kakor v sanjah!
ovaj! kako tri človek ste, jaz vam
svetujem kakor lastnemu otroku, vi pa
mi še delate krivico. Ako ne stopite
v družbo s menoj, pa niti počenega
vinarja ne dobite. Hihih! Vam se zdi,
da je tako lahko zahajati k jasno-
velmožnemu gospodu! Oj, vaj, sedaj
priteče ekonom, sedaj pisar, sedaj loka-
pa z novič voznik, kuhar, sploh sle-
herni ti prit'be nasproti ter ti nečena
pore in slehernemu je treba nečena
stisnili v roke, zakaj, ta te sicer po-
riva za duri, drugi te pograbi za vrat-
nik, tretji te oplazi po zobeh in četrti
potegne za lasa. A vaj! Bog te obva-
ruj takleega občinstva!“

Valerij se na vse to nasmehne
tako vesel, ter naprtlaji si vrečo na
hrbet, reče brez bojazni:

„Naj te glava ne boli, jaz si bom
še znal pomagati brez tovarila!“

Žid zardi ter se nakopiri kakor
puran.

„Kaj, ti bedak se braniš moje
družbe!“ zakliče jezo, „jaz te namica,
jaz ti pokazem, jaz pojdem k jasno
velmožnemu gospodu ter mu porem,
da si šel krasn njegovih rih, jaz mu
porem, da si ti to naravnal, da sta
lijak in ščuka tako pograbila drug
druga za robec, jaz mu porem, da
ti hočeš zgolj ocajniti in jasno vel-
možni gospod mi bo verjel in ti kmet,
dobiš še s palico in boš moral plačati
kazen.“

Valerij ga je poštnal do konca,
na to se je ugriznil v ustnice in čelo
se mu je zmrznilo, oči so zalaskale
kakor zmirom, kadar je bil namenjen
izviriti kako šalo.

„Ha, šlod te vzemi, ná, pa bodi
tako!“ se oglasi naposled, „jaz stopim
s teboj v družbo.“

samični klubov, kateri bi imeli tudi nadalje vsak svojo posebno organizacijo in svojo avtonomijo. Masaryk je zagovarjal drugo načelo — zvezo posamičnih klubov, kajti glavni namen skupnega kluba je: uporaba parlamentarne tehnike in razdelitev parlamentarnega dela. Čelakovsky se pridružuje tem namorom ter poudarja, da je skupni klub pri dobri volji močnejši, da je tudi še zaradi tega potreben, da bi se stranke pri skupnem delu vzajemno kontrolirale. Klobčič in prof. Drtina sta dala na zapisnik, da sta njuni stranki pričakovali, da se ostanje klub poslancev samo naprednih smeri.

V rusinski klub bodo sprejeti starorusinski poslanci (katerih je 5) samo pod tem pogojem, da priznajo obstojno ukrajinskega naroda. (Starorusini stoji namreč v narodnem in kulturnem obziru na stališču, da tvorijo Ukrajinci in Veliko Rusi en sam narod ter vsled tega odločno zamejevalo malorusince kot poseben književni jezik.)

O upravljanju o slovenskih vseučiliščih piše „Čas“, Bečkova vlada je po volitvah samoljubno trdila, da bodo v novem parlamentu narodnostna vprašanja postavljena z dnevnega reda. Mesto tega oglasa se eno za drugim se predno so čurlo novega parlamenta odprti, pred vsemi je pa vprašanje slovenskih vseučilišč. Žalostno je, da se to v svojem bistvu čisto kulturno vprašanje preloži v Avstriji s politično-narodnostnega stališča, ne s tem dejstvom pač treba računati. V državnem zboru bodo Čehi, Rusini in Slovenci razvili vseučilišče vprašanje in to po vsaj pravici. „Slov. Narod“ haš objavlja poziv na vse občinske zastope in korporacije naj na dan otvoritve državnega zbora polijejo naučenemu ministru telegrame, v katerih naj zahtevajo, da se nemudoma omejuje v Ljubljani slovensko vseučilišče. „Sl. Narod“ upa, da bodo to akcijo podpirali četki in rusinski poslanci. Upa s popolno pravico, kajti v tem vprašanju stvaritvica naravnost žene Slovence, Čehi in Rusini k vzajemnosti in državnem zboru. Vseučilišče vprašanje bodo proučile v državnem zboru nenavadno zanimivo skupenje strank. Socialna demokracija bo morala, ako ostane zvesta svojemu programu podpirati opravljene zahteve slovenskih narodov, če jim bodo z druge strani velika večina Poljakov zaradi rusinskega vseučilišča uprla. V vsakem slučaju bodo položaj zelo zanimiv.

Jubilejne slavnosti so v Badimpešti v polnem teku — pa razpoloženje ni ne na strani dvora ne na strani Madžarov v resnici prav nič slavnostno. Za take slavnosti treba jasnega neba — in jasnega političnega obzorja. Zadnje pa je na Ogrskem bolj temno in oblačno kakor je zdaj pred. Madžari zahtevajo od svojega kralja garancije o ogrski suverenosti. Kralj jim je bil, ko je sklenil pakt s koalicio, da objavi — pa pod tem pogojem, da koalicijska vlada predloži ob enem tudi zakonski načrt o uvedbi tajne, splošne in enake volilne pravice. Minister notranjih reči grof Andrássy je kaj kmalo izdelal zakonski načrt o ustavnih garancijah, izdelal ga tako temeljito, da je celo ogrsko ustavo v praviem pomenu besede popolnoma predelal. Koalicijska vlada je Andrássyjev načrt predložila kralju — kralj pa je z obzrom na pakt napravil junktim med ustavnimi garancijami in uvedbo splošne in enake volilne pravice. Te koalicijske vlada pa nikakor

neče dovoliti ter bi jo rada odločila kolikor mogoče daleč v bodočnost. Od tod vsa napetost in neslavnostno razpoloženje. Pa to tudi še ni vse. Hrvaško-ogrski konfikt, življenje gibanje nemadžarskih narodnosti, grozeča zveza hrvaške delegacije z narodnostnimi poslanci v ogrskem parlamentu in vsled tega uprizoritev uspešne ali vsaj zelo nadležne obstrukcije proti zakonu o službeni pragmatiki telegrafarjev. Koalicijska vlada je v resnici v neprijetnem položaju in se ji ne smemo čuditi, da je ji ni nič kaj slavnostno pri srcu. Dvor je sedaj v ugodnem položaju nego Wekerlov kabinet — pa tudi ta ima dober tramf v rokah: dvor zahteva življenje rekrutov in nagodbo z Avstrijo. To bode vlada izkoristila — in haš sedaj ob četrdeseti kronarja pride morda do novega kompromisa med koalicijsko vlado in krono. Ako se ji to posreči — na tem pač ni dvomiti, saj poznamo spretnost in odločnost madžarskih politikov — imela bode vse dobiček tega kompromisa koalicijska in vojna uprava, troške pa bodo plačali: socialna demokracija, davkoplačevalci in nemadžarske narodnosti.

Vnanje države.

— **Rusija.** V seji državne dume dne 6. t. m. se je vršila dolga, burna debata o predlogu kadetov, naj se postavi na dnevni red prihodnje seje zakonski načrt o mestni pravomoci sodišč mesto predloga o amnestiji in odpravi smrtnih kazni, katere dva predloga sta bila 6. t. m. na dnevnem redu, pa zaradi pomanjkanja časa nista mogla biti pretresena do konca. Kadet Vlad. Gessen je poudarjal, da „jegova stranka daje prednost reformi mestni pravomoci sodišč, ker je ta predlog stavila vlada ter je mnogo upanja, da se uresniči, če ni v sedanjih razmerah najmanjšega upanja da bi predlog o amnestiji in odpravi smrtnih kazni zadobila, čeprav veljavnost zakona. Kadeti sodijo, da bode narod bolj zadovoljen z zakonodajskim delovanjem dume kakor pa z neplodnimi resolucijami. Na to so nazadnjaški desničarji vzajemno s člani leveice na položaj kadete ter jim očitali, da so bojazljivi ter da se ne brigajo za vest in „past. Pri glasovanju je propadel predlog kadetov in sprejet je bil predlog, da pride na dnevni red prihodnje seje predlog o amnestiji in odpravi smrtnih kazni. Reakcionarji na democi so glasovali kompaktno z revolucionarji tako proti kadetom in Pokom, da bi s tem pospešili razpustitev dume. To se bode bržkone kmalo zgodilo. Naslednik Stolypinov bode baše Witte.

Dopisi.

Krapina na Hrvaškem, kjer se nahaja Knepovo oz. „Viličje, in človeštvo. Kakšen upliv je imela preteklost Hrvatov na zapadno Evropo, je vobče znano. Omenjam njihove boje s Tatari in Turki, s katerimi so obvarovali civilizirano Evropo pred azijskim barbarizmom. Toda ime Hrvaške, osebno tudi Krapina se je mnogo imenovalo tudi v najnovjšem času. To pa radi, ostankov pračloveka, kateri so se našli v votlini blizu kraja Krapine. V nemškem časopisu „Über Land und Meer“ je napisal ateknjak dr. Viljem Bölsche zanimiv članek o posledicah najdb omenjenih ostankov v krapinski votlini. „Nobena današnjih najdb“ piše ta ateknjak, „ni toliko pomogla do spoznanja razvika človeka kakor te kosti in lobanja, katere se je našla kot ostankov pračloveka“, in katero je natančno opisal vseučilišni profesor Gorjanović-Kramberger v Zagrebu.

Prepir utenjakov se je namreč sukal okrog vprašanja, ali se je brada ravno tako razvijala kakor gornji deli človeške glave.

Pristaži mnenja, da se je razvijala ravno tako kakor gornji deli glave, so bili v večini. Tega mnenja ni mogla preveriti niti glasovita lobanja iz neanderterske doline. Se le Hrvti s svojimi najdbami v Krapini so dokazali nasprotno. Tako je naša Krapina prista do svetovnega imena!

— **Sr. Jurij ob Ščavnici.** Toliko dopisov dobite od vseh strani, gospod urednik, le od nas še vam nisimo ničesar poročali. Gotovo vam je znano, kako se je naš kaplan g. Fr. Stehec širokoštil v „Slov. Gospodarju“ pred volitvami, češ: „Pri nas bomo volili vsi (!) Rožkarja“. Pa smola — ali so ljudje tako neumni ali kaj je bilo, da ga niso hoteli vsi voliti. No, zdaj bi mi pač lahko g. Stehec zaklical: „Mi smo volili Murso!“ — ampak vi tako ne verujete, ker Murso so volili le „nemčurji“, „brezverci“ itd. No, to nam je bilo tako znano, da kdor ne piška z vami v klerikalni rog, ta je vsak „nemčur-brezverec“. No, pač zelo smatno za vas, da se v najsijsurjeni (!) občini (po vašem učenju) propadete. No, pa vidite, da sede v občini tudi oni — ki so proti vašemu gospodarstvu in, da bo prišel dan, da priti mora, ko paše županjski stolec! In lansketo so ta vneti „narodnjak“ baše — no bo še tako res, predlagali, naj se „Domovina“ izbace in to se je — uresničilo.

No, gospod urednik, vam se ni treba jeziti, če ni „Domovina“ več v „Čitalnici Marijine družbe“. Kako pa se naj tam gledata „Slov. Gospodar“, vulgo „Lažnjivi kljukce“ in resnicoljubna „Domovina“. Saj je to nekaj nemogočega. Če namreč „Domovina“ ni „čras“ — in zagovarja napredne kmete, „pa ven z njo!“ No, saj se poznamo — kaj ne? ... „Čitalnica“ je pod popolnim vplivom „zvezarjev“ in adov „Marijine družbe“, kjer imajo ti prve besedo kot „slavni“ govorniki in govornice, in katere oseba je bila pač tako inteligentna, da se je izrazila v „Čitalnici“ — „Sokoli so osli, so za nič!“ Potemtakem je pač dr. Ploj — tudi osel — kot častni ud „Brešljake sokola“. No, devičarji in zvezarji — pustite nas popolnoma lepo v miru, pustite „Sokola“, ko ste vi proti njim „modrijani“ — in „Volimo vsi Rožkarja.“

— **Ščavnica.** Ker me skuinja uči, da „Slov. Gospodar“ ne sprejema stvarnih popravkov, oddošl sem se prositi s tem uredništvu „Domovine“, da v odgovoru na dopis „Slov. Gosp.“ od dne 23. maja 1907 št. 28 pod naslovom: Globoko, natisme sledečo izjavo:

Glede shoda g. barona Moscona, omeniti je, da se je dopisnik zmotil, ko hvali nedostojno obnašanje in spodbuja mladino k surovemu nastopanju proti poštenim ljudem.

To stoji že v naravnem nasprotju z dolžnostjo, ktere bi imel pravzaprav g. dopisnik.

Da se mladina hujša k takemu nastopu, kakor je bil povod od shoda g. barona Moscon na binkoštni ponedeljek, po pristalih „Kmečke zveze“ uprizorjen, ni treba veliko truda; posebno, če se plača pijača, kakor so to storili ta dan nekateri velmože, ki so mnenja, da je denar in pamet vsoeno, in še neki drugi „gost“ v Molanovi gostilni in s tem pokazali, da so kaj; toda posledice takega nastopa so neprečisljive in bi jih stegnili povzročitelji že kdaj sami obžalovali; saj se celo govori, da so bili pristati „Kmečke zveze“ oboroženi z „revolverti“ in le pametnemu, premišljenemu nastopu k shoda došlih Pitečanov, ter posredo-

vanja ugne skromne osebe se je za hvaliti, da ni prišlo do pobje.

Gosp. dopisnik pa v svojem dopisu tak nastop svoje stranke ne le odobrava, — marveč z globljin namenom celo vspodbuja mladino k takemu nastopu.

Če je dirje kričanje optanjene druhali dostojno in sploh lepo, je to stvar in okus dopisnika; razsodi ljudje sodijo o tem drugače.

Da so ti baje najeti ljudje zabranili shod gosp. barona Moscon, ki je mislil, kakor čajem, jedino le izreči zahvalo za, povodom prve volitve oddane mu glasove, — s tem pač niso pokazali olike, pač pa, da ne razumejo spoštovani v visokih letih stoječega moža z osivelo glavo.

Gosp. dopisnik izposodil si je, da nas tem lepe razgrta oni blaženi izraz „Poc. Straže“, češ, da pojdemo v kos.

Zares imeniten izrek! Kdo zna še kaj takega?

Toda glede gosp. Moscona se je pa le morda temeljito zmotil; pač pa bi se ustreglo g. dopisniku še kdaj kaj takega zgoditi.

Baron Moscon, četudi Nemec, otrnil je že marsiktero brčko solzo raz lica slovenskih revežev; za to pa banje grdo obkrebovanje „Gospodarjevega“ dopisnika in njegovih privržencev.

Toda pustimo ta volilni prepri! Do sedaj so bile samo lepe besede gosp. kandidata, oziroma poslanca, — sedaj pa naj sledijo dejanja.

Če hoče uresničiti svoje objube, bo imel dela dovolj; če pa tiste tudi zares, uresniči, tedaj pa recimo vsi skupaj: Hvala Bogu, da smo ga dobili!

Ja, še nekaj! Županjski stolec, za tega se gre. To gosp. dopisnika grozno skeli.

No, vse je pač mogoče na tem ljubem svetu; kajti človek, ki bi ugnjal vsem ljudem, — se še ni rodil.

Toda odloči naj ljudstvo kot tako, ne pa kak posameznik.

Gosp. dopisniku si tudi ni treba beliti glavo in misliti, da sem jaz zares toliko navezan na županstvo. Ne! Ravno nasprotno je res.

Da se: jaz v drugič sploh županstvo sprejel, ko sem se vendar že po izvolitvi župan — leta 1896 tej službi tako odločno povedal, odločilo je jedino to, da se je prepičalo nekega moža, ki zaničljivo prezira vse, kar ne trobi slepo v njegov rog, ki se v doseg svojega namena poslužuje skrajno nepoštenih sredstev, seveda na kričanje podlagi, samo, da namerja ljudstva peska v oči, da njegova moč še ni zrasla do „neba“.

Pa, da se ne oddaljim svojem ljubemu dopisniku, spominjam ga na ono znano dogodbo o neki ženi in spečemu zajcu. Ko namreč žena opazi spečega zajca, reče sama sebi: Pol si ga skuham, pol pa spečem; tedaj hom pa reka: hop! Toda glej ga žemta! Zajec se zbudi, — in zbeži. Žena pa je baje napravila neznanako dolg obraz.

Resnici na ljubo moram povedati na opazko „Gospodarjevega“ dopisnika, češ, da se mi gre za baronovo pomoč pri bodoči obč. volitvi tudi to:

Stranka h kateri pripada „Gospodarjev“ dopisnik, berčila je že dvakrat pri gospodu baronu in njegovih ljudeh za glasove pri občinskih volitvah — jaz pa še nikdar!

Kdor meni ne verjame, vpraša naj gosp. barona Moscona!

Kdo je tedaj „Vsememec“? Kdo je „Stajerčanec“? Stranka g. dopisnika ali jaz?

Toda pardon. Dopisnikovi stranki velja znano pravilo: Namen poverčuje sredstva!

Tudi moj peresnik „Gospod.“ dopisnika loži!

No, bodi me mimogrede enkrat za vselej povedano, da sem storil jaz s svojim peresom v prid revnejšim slojem morda še več zastonj, kakor je storil, in bo še storil moj ljubi gosp. dopisnik za plačilo.

Vsekakor sem pa g. dopisniku od srca hvalen, da si me je privoščil in se me spomnil v „Slov. Gosposdarju“ z dne 23. maja 1907, št. 28, da tem našim slovenskim javnost brez mojih trdnjav svoj poizve, da sem še živ.

Priporočal bi me pa samo to, da bi se pobrigal nekaj bolj za svoje stanovske dolžnosti in pustil mirne ljudi, ki ne storijo „nanesona“ nikomur nič takega, kakor, da započeti bratomorni boj „Slovencev“ na Spod. Štajerskem od začeta do konca obojujajo, — pri mira.

Narodnjak pa sem bil, sem in ostanem, ako je „Gospodarjevemu“ dopisniku to po volji ali ne.

Globoko, dne 26. maja 1907.

Franz Kene alias Kurej,
župan globoški

Slovenske novice.

Štajersko.

— Za slovensko vseučilišče v Ljubljani. Kakor smo zvedeli name ravna mnogo narodnih društev in občin na dan otvoritve drž. zbora, t. j. danes teden, dne 1. junija, bratstvo zahtevati pri našem ministarstvu, da izpolni dano obljubo slovenskega vseučilišča v Ljubljani. Nujno potrebno je, da posnemajo ta vzgled vsa slovenska društva, zlasti pa narodne občine. Le veliko število bratovjok pokaže ministarstvu in državnemu zboru, da je zahteva po lastnem vseučilišču nujna, da je volja in želja celoga naroda, da dobimo vendar enkrat svoj najvišji kulturni zavod v Ljubljani.

— Mariborski Sokol! je imel včeraj svoj prvo, izvrstno uspele javno telovadbo združeno z ljudsko veselico in plesom. Daljše poročilo, katero smo sprejeli, priobčimo prihodnjik, ker ga ni bilo več mogoče postaviti za današnjo število.

— Pobegnil je iz zapora okrajnega sodišča v Konjicah 31 letni tat in postopač Janez Kresnik.

— Iz Trbovlj. Tudi nas je doletelo veselje, da so nas posetili člani državotnega društva iz Ljubljane vračajo se s svojega umetniškega potovanja. V torek, dne 4. junija t. l. sprejeli so ljubljanski umetniki „Huzarje“ pri Fortju na Voda. Velika dvorana je bila nabito-polna hvalažnega občinstva. Nihče bi ne veroval, koliko smisla in navdušenosti imajo naše ljudstvo za gledališče. Dolgotrajno prijetje ob vsakem salijem prizoru je bila najboljša zahvala vrlim umetnikom. Gosp. Danilo in Verovšek sta nam obljubila, da nas bodo enkrat člani dr. društva razveselili letos še enkrat in sicer avgusta meseca s šalo-igro „Na leto-višn“, za kar se jim bode naše ljudstvo gotovo hvalažno skazalo z mnogobrojnimi obiskom. Na veselje avdiencije meseca avgusta v Trbovljah!

— Ljubezen ptujskih mešanov do kmetov v kolcih, posebno onih na gornjem Dravskem polju takozvanih „šepharov“ se je pokazala v zadnji seji ptujkega obč. sveta v prav svetli luči. Ptujski mesarji so se pritožili obli. svetu, da jih „šepharji“ s prodajo mesa in slanin na ptujskem trgu teko okodajo. Podžupan Stenčič je omenil, da imajo ti kmetje že iz časov Marije Terezije pravico prodajati na ptujskem trgu meso in slanino, da si lahko privoščijo tudi ubožnejši ljudje košček

mesa in slanin. Vendar pa bo obrtni odesk študiral to vprašanje. Rešitev kajpada ne bo zgodna — zato bi bilo morda na mestu, da bi se poklicani ljudje zavzeli za te kmetje, kateri bi bili s eventualno prepovedjo širšaje mesa in slanin težko okodovani, posebno, ker ni dvomljivo, da bodo Ptujčane posnemali tudi Mariborčani. Časti vredni „Štajerci“ bo sveda zopet pridigal, da so to storili ptujski mesarski mogotci iz ljubezni do kmeta.

— Potar. V Škornji (obč. Slovenja ves) pri Ptuj je gorelo zadnji četrtak po noči. Ptujška požarna bramba ni hotela iti gasit, ker so ji tamkaj po bokem poročili v „Tagespostu“ fantje ob enakih prilikah redno prerezavali cevi in zasmejavali gasilce. Pogoreli so trije kmetje. Ako je kaj resnice na tem, priča dejstvo o izredni surovosti, katere se je sedaj mačevala nad vaščani. Nauk za naše čestivredne duhovne vzgojitelje: našemu ljudstvu ni treba braniti „vere“ pač pa ga je treba izobraziti in olakšati!

— Zatiranje strupenih kač. Štajerski deželni zbor je pooblastil deželni odbor, da daje za vsako ubito strupeno kačo (gleda ali odrasla) jedno krono. Ubite kače ali vsaj glave je treba upostati knuzozn zoološke zbirke in deželnemu muzeju v Gradcu. Od 1. julija do 15. septembra se nagrade ne dele; v tem času nimate kače se lahko dopoljšijo po 15. septembru.

— Iz Maribora. „Slovenska Čitalnica“ v Mariboru, „Čitalnica“ v Ptuj in „Čitalnica“ v Slovenski Bistrici prireda dne 16. t. m. skupen izlet v Fram, kjer bo na vrhu Stupelove gostilne prijateljski sestanek. Člani in prijatelji imenovanih društev in vsi narodni krogi se vlijudno vabijo, da se odede tega izleta.

— O mariborskih volitvah. V štev. 61. vaš. cenj. lista se opisuje nastanek nekaterih Slovencev pri državnoborskih volitvah, med katerimi bi se baje tudi nahajala nek trgovci in njegov sodružnik, koji zadnji je tudi član „Mariborskega Sokola“. Ker se torej s tem dopisom sramotijo in sumničijo vsi člani trgovskega kluba, zahtevamo, da se od pisatelja tega članka, prvič po imenu označite isti osebi in drugič, naj se tudi poprej natančneje informira o celi zadevi predno kaj takinega piše, ter prekliče, kar je napačnega, sicer bi imel s sodnijo opravka.

Nesramno je tudi predobčevanje o narodni mladenosti, naših trgovcev. — Pisatelj istega članka, naj raje skrbli, da postane več složitosti med mariborski Slovenci in da jih pridobi, ne pa odganja, kajti le s tem bode koristil svoji domovini, nikdar pa s takim nastopanjem!

„Slov. trgorski klub“.

— Mariborske novice. Ustmena matara na naši gimnaziji se prične 15. julija in traja do 20. julija. Udeležili se je 48 omočencev: izmed teh je 37 Slovencev. Za slovenske dijakove gotovo častno število!

Na mariborski (nemški) gospodinjski šoli morajo imeti jako „izvrstne“ pedagoške in vzgojiteljske, ker se obnavljajo nadebne germanke gojenke tega zavoda tako, da presegajo vse meje dostojnosti.

Ako te priinese opravke mimo njihovega vrta in dvorišča v Reiserjevi ulici ob časi, ko imajo gojenke odmor, te podzvirajo in „olikanje frajle s takimi „ljubeznivimi“ opaskami, naslovi in primki: da si prihodnjik premisli, predno se odloči iti po tej ulici.

Gorje ti zlasti, ako te slučajno katera pozna, da si Slovenec; te „gospice“ te nahajajo, kakor na povelje s — „Heil Windischer!“

Opozorjamo slav. vodstvo omenje-

nega zavoda, da nadzira svoje gojenke tudi ob odmorih na vrta, da ne bodo več izvirale in posvale mirno mimoidoših Slovencev, kakor se je to zgodilo 6. t. m. popoldne.

Smilijo se nam naše slovenske mladenke, ki morajo v družbi teh zaigranih in divjih tevtovk preživeti po cele dneve. — Koliko zasmejavanja, pikanja in zbadanja morajo prebiti zaradi svoje narodnosti! Toda vsaka sila do vremena! Opozorjamo naše stariše, da naj raje dajo svoje hčerke v gospodinjško šolo v Ljubljano, ker ne stane itak nič več, ker vlada tudi v Mariboru neznanca draginja glede stanovanja in hrane.

— Porotno sodišče v Mariboru je obsodilo k smrti brata Alojzija in Ivana Poredoša, oba doma na Ogerskem, ker sta lani 3. novembra ubila in v Dravo vrila posumnika Koronika iz Trčove pri Sv. Petru pod Mariborom. Žena Alojza Poredoša, Alojzija Poredoš je obsojena k triletnemu zaporu. O celotni dogodku smo svojčasno natančno poročali.

— Umri je v Mariboru bivši geometer Rudolf Hribar, star 73 let.

— Mariborski župan dr. Schindler je vendar dobil cesarjevo potrdilo in bo prihajno dni zaprežen.

— Čitalnica v Klevelandu (Zdr. države) je poslala družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani 20 K za narodni kolek z opombo, da bodo tamkajšnji Slovenci kolekovali vsa svoja pisma z narodnim kolkom. Zato bo ga še naročila. Slovenci, rabite in kupujte narodni kolek! Družba bo tudi kmalu naročila nove nabiralnike, ker jih nima sedaj več v zalogi. Spominjajte se naše šolske družbe pri izletih! Meščkov razglednice razpošilja vodstvo družbe samo.

— Prvaški tat pred sodnijo. Že ko so nedavno v Ptuj prišli poštnega oficijanta Schwarzar zadaj poseverjenja, je tleskal „Štajerc“ z rokami veselja, češ, taki so! — Udrilal je zopet in zopet po Slovenceh: kaj bi ne, saj Schwarzar je — Slovenec. Že takrat sem hotel odgovoriti na nesramne napade, a čakal sem obsode. — Schwarzar je bil moj soolec in pomoze stanovski tovariš. Dajte mi torej besedo.

Schwarzar ni nikdo smatral Slovenca, ni v šoli, ni izven nje. On ni hotel (rad) govoriti slovensko; sramoval se morda ni, a hal se pa neizmerno. Ni se brigal za slovenski nk, ne za knjige, ne za občevanje. Ko smo dijaki Slovenci skrivoma hodili v narodno šolo na biblioteko, ga je bilo nikoli poleg. (Nekaj slovenskih knjižic je šele leta 1903 profesor dr. Komljanec priboril gimnazijski biblioteki, a tudi tam Schwarzar nikoli ni bilo. Tudi g. dr. Komljanec Schwarzar ni imel za Slovenca.

Ko je bil Schwarzar uradnik, je bil — umerno še manj naroden. Dusi je imel početkom obilo denarja — odkod, ne vem in je živel potratno ni nikoli kupoval Cirilovih vžgalic ne narodnega kolka, ni bil pri nobenem slovenskem igrokazu, ni obiskoval narodnih gostiln, pač po se je klatil po beznah z jako problematičnimi: naturni (Ne tolim ga, on je že sojen. Tudi Wratschikotova gostilna v Ptuj gotovo ni naroda. A drugod Schwarzar, ko je stanoval v Ptuj ni bilo najti. Tam so popivali, tam delali dolgeve. Schwarzar lastni brat je pa zvest „Štajercem“ pristal in narodenik.

Dovolj dokazov, da „Štajerc“ laže dovolj; Schwarzar ni — narodnjak. Sveda, čisto po „Štajerčevih“ pameti in njegovem srcu nemur Schwarzar ni bil. Bil je mirna, tiha duša. No, pa če bi Schwarzar bil kdaj naš čemu potem vse Slovence posovati? „Štajerc“ vlej svojega jeroba Kaiserja, ctri se po svoji

družbi — potem pa potri siline, pa se lepo nasmejni! Eno je gotovo: Ko bi se Schwarzar ne bil gibal v tako propali družbi bi ne bil schwarz ampak — rein. Ne sodite ga, k'vretniki, reveda brez imena in kariere!

V. G.

Kronjaka.

— „Slovenec“ in resnica. V svoji št. 127. od 5. t. m. piše glasilo katoliškega duhovstva... „tako se je zgodilo, da so katolici dr. Hraban in atoleit dr. Masarik... rekli, da podajo roke k skupnemu klubu.“ Ta katoliški list z nečloveško drznostjo imenuje Masarko ateista, čeravno dobro ve ali bi vsaj moral vedeti, ako se z verskim upravljanjem kolikaj resno peča, da ga ni filozofa v Avstriji, ki bi se temeljiteje bavil z verskim vprašanjem kakor Masarky, da ga ni moža, ki bi odločneje zagovarjal vernost kakor Masarky. Vedeti bi moral, da je Masarky ne samo enkrat ampak mnogokrat in v raznih spisih poudarjal, da je češko vprašanje v prvi vrsti versko vprašanje, da mora današnja generacija nadaljevati v smislu Husove, čeških bratov itd. Ker je pa načeloma, odločno in neizprosmo protiklerikalca zato ga treba proglasiti za ateista. Lagati treba v nadi, da ne bode nikdo lažnjivca vdaril po zobeh. — Druga laž „Slovenčeva“ trditve v istem članku, „da niso bili „klerikalni denuncianti“ krivi, da so vročeglavni liberalci (oni 161 čeških profesorjev, ki so izdali pred volitvami proglas, v katerem zahtevajo zboljanje šolstva) dobili svoj nos od šolske oblasti.“ Resnica je pa, da je šel nadikof Škrbenjak osebno k namestniku zahtevati, naj se kaznuje profesorji, kateri so podpisali omenjeni proglas. Tega v Pragi niti klerikalci ne taje več — v Ljubljani pa lažejo veselo dalje...

— Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. V službosoprejem: 2 poslovodja, 2 knjigovodja in korespondenti, 7 pomočnikov mešane stroke, 2 pomočnika špecerijske stroke, 1 pomočnik fabrikarne stroke, 2 kontrolistini, 1 blaginčarica, 4 prodajalke, 2 učenci.

Službe iščejo: 1 poslovodja, 4 knjigovodja in korespondenti, 3 kontrolisti, 12 pomočnikov mešane stroke, 4 pomočniki špecerijske stroke, 3 pomočnika fabrikarne stroke, 2 pomočnika telegrafarne stroke, 2 pomočnika modne in galant stroke, 10 kontrolistini, 4 blaginčarice, 7 prodajalke.

Posredovalnica posluje za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini

Koroško.

— Krščanski socialci na Koroškem so potrti kar vseh 9416 odanih slovenskih glasov na Koroškem. V neki statistiki prišteva namreč „Kärntner Tagblatt“ vse slovenske glasove nemikim krščanskosocialnim in tudi ne omenja Slovencev. To imajo sedaj Slovenci v zahvalo, da so podpirali krščanskosocialne kandidate, ker se menda ne verjamejo, da so ti prav tako zagrnjeni Nemci kakor vsi nacionalci. — Sploh pa ne moremo lahko razumeti, čemu se letos volje koroških Slovencev klanjajo onema dr. Šniteršič, katerega so lani proklinjali?

— Zilski telezinec namerava podaljšati do Kotelja v zgornji Zilski dolini. Pravi, da ima to v prvi vrsti strateški pomen.

— Dr. Ergen Lampe — na Koroškem. V nedeljo, dne 23. junija se vsi Podjubeljem zborovanje tamonjega izobraževalnega društva, na katerem bo po „Slovenčevem“ poročilu

nastopil g. dr. Evgen Lampe. Kakor se vidi, so Korošci hitro pozabili, kako jih je ta „sveti“ mož napadal, zlasti pa njihove voditelje — in vse to samo radi tega, da bi prikrili sebično Šusteršičevo politiko. Sedaj pa jih je potolažila prav neodkritosčna „kumarna“ izjava „Slovenca“.

— **Narodna šola v št. Jakobu.** Temeljni kamen tega za koroške Slovence prevzajnega zavoda se položi 14. julija, v nedeljo. Šentjakovski Slovenci vabijo tudi izvenkoroška društva in posameznike, da se udeležijo te pomembne narodne slavnosti.

— **Boristje.** Povodom otvoritve tukajšnjega strelišča so bile Boristje v praznični frankfurtski obleki. Slavnostno streljanje je trajalo 5 dni. Udeležilo se ga je veliko strelecev, donatov in tujcev iz Tirolskega in Nizje Avstrijskega. Prvi najdražji dobitnik v obliki srebrnega bokala je dobil gosp. dr. Smoley, prvi in najznamenitejši zdravnik v celoški bolnišnici. Pripomniti moramo, da so razobesili ravno tisti posenetniki, ki živijo ravno od slovenskega denarja, frankfurtsarce in tako pokazali svojim odjemalcem hvalenost in prijateljstvo! Slovenci odjemalci! Ravajte se po geslu: „Svoj k svojim!“

Druge slovanske dežele.

— **Gospodarska razstava v Pragi.** Te dni se je končala velika gospodarska razstava v Pragi, ki je jasno pokazala vso silo in moč češkega narodnega, razumnega gospodarstva. Glavni del razstave so zavzemali gospodarski stroji od najpriprostejših do najkompliciranejših, s katerimi operira danes umetno gospodarstvo. Za nas važen in zanimiv je bil oddelek „Hosp. vnačovalni“ (gospodarski pouk) s statističnimi podatki o češkem gospodarstvom kmetstva in njega razvoja od leta 1890. do koncem leta 1906. Češko gospodarstvo kmetstvo se lepo razvija, imajo 1 gospodarsko akademijo v Taboru, 2 gospodarski srednji šoli, 11 kmetijskih šol, 1 sadjarski zavod, 1 gostarsko šolo, 1 šolo, ki je namenjena umetnemu obdelovanju travnikov (hekarka), 3 gospodinjinske šole, 15 gospodarskih zimskih šol, 5 gospodarskih zimskih šol s gospodinjinskimi kurzi in 119 gospodarskih nadaljevalnih šol. Vrhutega ima po potrebi še vsak okraj svoje takozvane okrajne (okresne) sadjarske šole.

To so številke, ki govorijo in dajo misliti — Slovence pa dajo občutiti vso moč in silo dela in naobrazbe ki mora tudi pri nas nadomestiti vse lepe fraze, če smo zmogni obstajati.

I. P.

— **Svaz Osvetljiv.** Črednje društvo za širjenje ljudske izobrazbe je zboroval 1. in 2. junija v Pragi. Ta prosvetna zveza, kateri načelnjstva vaučiliški prof. dr. Pastrnek in učitelj Moravec se deli v štiri sekcije s samostojnimi podobori — v predavateljsko, knjižniško, umetniško, zabavno in organizatorsko. Na sestanku, ki so se ga udeležili delegati iz cele Češke, smo slišali iste ostre obtožbe na tisto takoravno inteligenco, ki vedno se vse to ve in je najnedostopnejša za vsako nadaljno izobrazbo in za vsak napredek kakor pri nas! Važen činitelj v češkem izobraževalnem delu je češko učiteljsko (visoko-srednje in ljudsko-kmetstvo) — in češko šeststvo. Vsega tega pri nas ni, stori se v malem tapatam kaj, a vse brez sistema, brez organizacije — izvzemli „Akademijo“ na Kranjskem in organizirano dijaško delo v „Prosveti“, ki pa ima pri nas na Štajerskem v nedeljčkih vrstah tako malo podpore in more le počasi napredovati.

I. P.

Svetovne vesti.

— **Surovi podčastnik.** Iz Triskirchna na Sp. Avstrijskem poročajo: Kakor je dokazala preiskava polkovnika grofa Warmbrand-Stoppacha je dezertiral in se obesil dragomec Sammt pri 5. dragonskem polku ker je imel preveč trpeti od podčastnika Jazetla. Ta ga je nekoč tako dolgo klofotal, da je dobil v ušesih oteklino, radi katerih je tri tedne bolehal. Sammt ni spal iz strahu pred surovežem polkovnemu udarniku povedati resnice. Komaj pa je zapustil bolnišnico, ga je klofotal Jazetl še isti dan, ker ni ničesar zadel pri strelni vaj. Akoravno je imel še glavo zavezano, je moral tako dolgo tekati po dvorišču, da se je onesvestil. Potem mu je Jazetl zapovedal, da se mora dati takoj obriti; ker ni imel denarja, ga je klofotal znovič. Vrh tega ga je tepel Jazetl v jedrarnici z bčtem in ga vlačil s konja. Da bi temu trpljenju enel, je dezertiral in se obesil.

— **Stoletnica Garibaldijevega rojstva.** Dne 4. julija t. l. bodo slavili Italijani stoletnico Garibaldijevega rojstva. Ministrski svet je sklenil, da predloži zbornici zakonski načrt, po katerem bi se naj dovolilo bivšim Garibaldijevim vojakom, ki žive v pomanjkanju, eden milijon lir podpore.

— **Nabiranje oranžnih lupin.** Poljaki nabirajo v korist njihove narodne šolske družbe oranžne lupine, katere se potem prodajajo za primerno uporabo. Tekom štirih mesecev je imela družba od tega 666 kron čistega dobička.

— **Boj med kapitalom in delom v Nemčiji** je letos izbruhnil z vso ostroostjo na mnogih krajih. V Berlinu poteka vse stvarbarno delo; jeden del delavcev (100.000) so izključili stvarbarki mojstri sami, drugi pa je solidarno z izključenimi sam zafel štrajkali. In sicer je to storil radi tega, da s tem občutno zadene one podjetnike, ki stavijo trgovinske hiše in stavbe po notranjem mestu. Škoda, ki zadene na ta način stvarbaje in trgovce, je neizmerna. Obe stranki ste trdno odločeni, da se bojujeta do zadnjega. — Štrajkajo pa v Berlinu tudi pekovski pomočniki. Zahtevajo, da smejo imeti hrono in stanovanje izven hiše, v kateri delajo, najmanj 26 K tedenske plače, prost dan v tednu in javno posredovalnico stlač. Posebno ta zadeva je nujna, ker izkoriščajo privatne posredovalnice na odernik način pomočnike. — Vrhutega se štrajkajo po večjih lukah mornarji in je izključenih okoli Frankobroda 20.000 kovinskih delavcev.

— **Židje na Ogrskem.** Leta 1900 je bivalo na Ogrskem 826.222 Židov, to je šestina vseh Židov v Evropi. V Budimpešti je živel 1.900.167.974 Židov. Vsa četiri človek v tem mestu je Žid. Židje zavzemajo na Ogrskem v javnem življenju odlično mesto. Mimgrede omenjeno, so ravno oni najhjaši mađarski novinarji. Ker pripadajo večinoma imovitejšim slojem, štiridajo njihovi sinovi v velikem številu; v gimnazijah in realkah jih je 40 od sto, v trgovskih šolah celo 52 od sto! Vaočliška so zelo poštudena; med sto pravniki je 38 Židov, složoz 30, medicinci celo 40! Zanimivo je tudi, da je bilo na Ogrskem že l. 1894. 3170 židovskih veleposetnikov, kateri so imeli 3.350.740 orakov lastne zemlje! V nekaterih županijah je več ko polovica židovskih veleposetnikov.

— **Zrakoplov zgorel.** Blizu mesta Farnesine v Italiji so se vrhile vojaške vaje. Pri teh vajah je udarila strela v vojaški zrakoplov, v katerem so se nahajali ženijski stotnik Ulivello. Zrakoplov je zgorel, stotnik je padel s ko-

zaro nezavesten na tla in si polomil pri tem vse kosti. Za nekaj ur je bil mrtev.

— **V Madridu** se je pričela v ponedeljek sodnijska obravnava glede atentata na kralja Alfonsa, kateri se je izvršil na njegov poročni dan. Obtožene so 4 osebe, med njimi profesor Ferrer, kateri je izjavil, da propagira in razširja med svojimi slušatelji anarhistične ideje.

— **V Buenos-Ayresu,** glavnem mestu argentinske republike v Južni Ameriki je razsajal velik požar, kateri je napravil za 7 milijonov kron škodo.

— **Hrvatska „svoboda“.** Hrvatske socialne demokrate smatra hrvatska deželna vlada se zmiraj za roparje. anarhiste ali tem podobne deželi in javnemu redu nevarne ljudi. Vodja stranke, gr. Korač in Glumac sta šla predzadnjo nedeljo v Srem na neke shode. Ko sta prišla v Ramo, so jih pridržali na policiji in ju potem prisilili, da sta se morala odpeljati s prvim vlakom. Glumac je med vožnjo šel v Vinčevih v krčmo, ležečo pri kolodvoru, a tam so ga žandarji prijeli, zaprli in ga v „spremostu“ poslali v Zagreb. Korač so istotako zaprli v Mali Vasiči brez vzroka. Ali so ti pojava hrvatske „svobode“ odsrvi iz Ogrske? Za kulturno državo so gotovo pravi škandal.

Občinskega redarja

ki bi bil zmoten zajedno opravljati službo tajnika sprejme občina trg št. Jurij ob juž. žel. Zahteva se, da je prošilec neolenjen ter treznega življenja. Poleg plače je še prosto stanovanje. Poudbe na občinski urad trg št. Jurij ob j. z. 20722

SUKNA

in modne blago
za obleke

priporočna firma
Karel Kocian
tvornica za sukno
v Humpolcu
na Češkem. 188

Tvorniške cene. • Vzorci franco.

Vpeljana gostilna

se išče v najem ali na račun. Poudbe post. rest. „Gostilna“ št. 118, Šoštanj. 308 3-1

„Planinska roža 50“

zakaj ni odgovora na moje pismo. Prosim prij. tega v kratkem. 306 1

Učenec,

14 let star, z izvrstnimi šolskimi spretnostmi, vsem, slov. in nem. jezika, zanesljiv in pošten, želi vstopiti v trgovino. Naslov pove upravitelju „Domovina“. 307 1

Trgovskega pomočnika

dobro izvežbanega v trgovini s mešanim blagom, sprejme kot prvo moč trdika:

Norb. Zanier & sin
310 Sv. Pavel pri Preboldu. 5-1

Vinogradniki pozor!

Najboljše in najcenejše sredstvo zoper plesnivce (Oidium) na trti je škropljenje s **Paurovim patentovanim perlinim lugom**. Izkusalo se je skor množa leta po vzornih vinogradih, pokazali so se povsod izvrstni uspehi.

Ravnatoka je tudi za prirnešanje k modri galici proti peronospori neobhodno potreben **Paurov patentovani perlini lug**. Dobiva se poleg pravičnega navodila po vseh večjih špecerijskih trgovinah ali pa pri izdelovalatelju (na debelo).

(306) 3-1
Konrad Pauro, Polzein (Štajersko).

Vabilo

redni občni zbor

Okrajne posejilnice v Ormoži

registrovane zadruge z neomejeno zavezo, ki se bodo vrtili

v petek, dne 28. junija 1907 ob 10. uri dopoldne v posejilnični pisarni.

DNEVNI RED:

1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva o letnem računu.
3. Odobrenje letnega računa.
4. Sklepanje o porabi čistega dobička.
5. Dopolnilna volitev v načelstvo.
6. Citanje revizijskega poročila „Zvezo“ ter ukrepi valed istega.
7. Razni predlogi.

304 2-1

Pripomba: Ako bi ob zgoraj določeni uri ne prilo zadostno število zadržnikov, da bi bil občni zbor sklepčen, vrši se ob 2. uri popolno v smislu § 32 pravil drugi občni zbor, kateri je pri vsakem številu sklepčen.

ORMOŽ, dne 8. junija 1907.

Načelstvo.